

Dziecko z cukrzycą w placówce oświatowej

Ministerstwo Edukacji Narodowej przedstawiło obowiązki dyrektora placówki oświatowej w przypadku trafienia do przedszkola lub szkoły dziecka przewlekle chorego, w tym dziecka z cukrzycą. Zgodnie z obowiązującymi przepisami i stanowiskiem MEN dyrektor ma szereg obowiązków w stosunku do dzieci przewlekle chorych.

OBOWIĄZKI DYREKTORA SZKOŁY, PRZEDSZKOLA I PLACÓWKI OŚWIATOWEJ W PRZYPADKU PRZYJMOWANIA DZIECKA Z CUKRZYCĄ

1. Dyrektor placówki oświatowej **nie może odmówić** przyjęcia dziecka. Ma obowiązek zapewnić mu odpowiednie warunki podczas pobytu w przedszkolu, szkole czy innej placówce.
2. Dyrektor placówki oświatowej **jest zobowiązany** przygotować kadrę pedagogiczną i innych pracowników do pracy z dzieckiem przewlekle chorym oraz stałego udzielania pomocy i wsparcia tak, aby zapewnić mu optymalne warunki pobytu
3. Jeśli wśród uczniów jest dziecko przewlekle chore **powinnością dyrektora szkoły**, przedszkola oraz placówki jest:
 - a) pozyskanie od rodziców ucznia szczegółowych informacji na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu
 - b) **zobowiązanie nauczycieli** do pozyskania wiedzy na temat choroby ucznia
 - c) **zorganizowanie szkolenia** kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników przedszkola, szkoły i placówki w zakresie postępowania z chorym dzieckiem. Dyrektor placówki dysponuje środkami na zorganizowanie takiego szkolenia z puli przeznaczonej na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli
 - d) **opracowanie procedur** postępowania w stosunku do każdego chorego ucznia w porozumieniu z pielęgniarką szkolną lub lekarzem, wspólnie z pracownikami przedszkola, szkoły i placówki, zarówno w codziennej pracy, jak i w przypadku zaostrzenia objawów czy ataku choroby.Procedury postępowania z dzieckiem chorym na cukrzycę mogą uwzględniać m.in. **przypominanie lub pomoc w przyjmowaniu leków, wykonywaniu pomiarów poziomu cukru, regularnym przyjmowaniu posiłków, sposoby reagowania w sytuacjach nagłych**. Procedury te powinny też określać formy stałej współpracy z rodzicami lub opiekunami dziecka chorego. Dyrektor zobowiązuje wszystkich pracowników przedszkola/szkoły/placówki do bezwzględnego przestrzegania tych procedur.
4. W opiece nad dzieckiem z cukrzycą w szkole, przedszkolu czy placówce pielęgniarka pełni wiodącą rolę. Oprócz pielęgniarki szkolnej **specjalistyczne zabiegi (bieżąca kontrola poziomu cukru we krwi za pomocą glukometru oraz podawanie insuliny w formie wstrzyknięć podskórnych lub wlewów przy pomocy pompy insulinowej) może wykonywać również inna osoba – samo dziecko, rodzic i nauczyciel** – która odbyła specjalistyczne przeszkolenie w tym zakresie (posiadanie wykształcenia medycznego nie jest warunkiem koniecznym) i która z własnej woli wyrazi na to zgodę.

Ośrodek Rozwoju Edukacji MEN publikuje materiały dotyczące uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród niej jest również uczeń z cukrzycą. www.ore.edu.pl

Stan prawny

W istniejącym stanie prawnym jednostki systemu oświaty (m.in. przedszkola, szkoły) nie posiadają stosownych uprawnień do realizacji zadań z zakresu opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą. Odpowiedzialność za prawidłowe leczenie dziecka spoczywa przede wszystkim na rodzicach i zespole leczącym dziecko. Wyjątek stanowią świadczenia profilaktycznej opieki zdrowotnej realizowane przez pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania lub higienistkę szkolną.

Podstawę realizacji świadczeń zdrowotnych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do ustawy:

- ✓ rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. Nr 139, poz. 1133);
- ✓ rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. poz. 1248).

Świadczenia opieki zdrowotnej realizowane są:

- ✓ przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej na podstawie deklaracji wyboru złożonej przez rodziców/ prawych opiekunów;
- ✓ pielęgniarkę podstawowej opieki zdrowotnej – w odniesieniu do dzieci do lat 6 – na podstawie deklaracji wyboru złożonej przez rodziców/ prawych opiekunów;
- ✓ przez pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania lub higienistkę szkolną – w odniesieniu do dzieci uczęszczających do szkół

Lekarz oraz pielęgniarka podstawowej opieki zdrowotnej sprawują profilaktyczną opiekę zdrowotną w miejscu określonym w umowie z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielaniu świadczeń zdrowotnych (w zakładzie podstawowej opieki zdrowotnej lub innym miejscu praktyki zawodowej).

Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania czy higienistka szkolna realizuje świadczenia profilaktycznej opieki zdrowotnej w znajdującym się na terenie szkoły gabinecie profilaktyki i pomocy przedlekarskiej.

Należy jednak mieć na względzie, że pielęgniarka nie jest pracownikiem szkoły, a jedynie na terenie szkoły realizuje świadczenia profilaktycznej opieki zdrowotnej na podstawie kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Zadania pielęgniarki szkolnej w odniesieniu do uczniów chorych na cukrzycę obejmują:

- ✓ pomoc uczniom w oznaczaniu glikemii za pomocą glukometru,
- ✓ pomoc w podaniu/wstrzyknięciu insuliny, obsłudze pompy insulinowej,
- ✓ postępowanie w czasie hipoglikemii (łącznie z podaniem glukagonu),
- ✓ udostępnianie uczniom gabinetu w celu dokonywania wstrzyknięć insuliny oraz edukacji w zakresie samoopieki.

W opiece nad dzieckiem z cukrzycą w szkole pielęgniarka pełni wiodącą rolę, jednak warunkiem powodzenia podejmowanych działań jest ściśła współpraca pielęgniarki z rodzicami, lekarzem sprawującym opiekę zdrowotną nad dzieckiem, dyrektorem szkoły oraz nauczycielami.